

26 november Literaire Middag

met Jan Fontijn en Lieke Marsman

Inhoud van dit bulletin

Literaire middag met Jan Fontijn en Marlies Marsman

2 PLANTAGEGEDICHT 'Man met hoed' van Marlies Marsman

SOOP-LEZING Ko van Geemert in gesprek met Karel Warmenhoven

3 RONDLEIDING Tentoonstelling Kijk Amsterdam VAN HET BESTUUR Jaarvergadering en ledenbestand

4 UITGAVE IN EIGEN BEHEER 25 jaar PPP OBSERVATIES UIT DE BUURT 'Herfstkip' door Joke van der Wey

[cultuurvrienden](#) [vereniging vrienden van de plantage](#)

Café Eik en Linde, Plantage Middenlaan 22

Aanvang 15.00 uur (einde ca. 17.00 uur)

Toegang € 5. Gratis voor leden

Twee bijzondere literaire gasten zullen op zondagmiddag 26 november door Jos van Hest en Cees van Ede worden geïnterviewd.

Jan Fontijn dankt zijn grootste bekendheid waarschijnlijk aan de tweedelige biografie die hij schreef over Frederik van Eeden, maar de lijst met publicaties van zijn hand is lang. Als voormalig universitair docent Neerlandistiek en literatuurcriticus van *Het Parool* en *Vrij Nederland* ontwikkelde hij een speciale belangstelling voor de biografie als literair genre. Hij publiceerde onder meer studies over Herman Heijermans, Frans Coenen, Carry van Bruggen en Jacob Israël de Haan. Daarnaast is Jan Fontijn al vele jaren gefascineerd door het werk van de Franse schrijver en dichter Paul Valéry. Diens faam als dichter is gebaseerd op slechts een paar bundeltjes. Zijn hoofdwerk echter, de *Cahiers*,

Redactie Willem Campschreur, Liesbeth de Ruijter, Résalieke Vlieger, Ineke Vlug en Ester Wouthuysen

Uitgave Vereniging Vrienden van de Plantage, Nieuwe Prinsengracht 18-H, 1018 XJ Amsterdam, www.vriendenvandeplantage.nl, info@vriendenvandeplantage.nl
Verschijnt 4x per jaar. **Bestuur** René Mentink (voorzitter/ledenadministratie), Willem Campschreur (secretaris), Joop Hox (penningmeester), Liesbeth de Ruijter, Résalieke Vlieger, Ineke Vlug en Ester Wouthuysen. M.m.v. Marianne Boeije (dtp). **Nieuwe leden** aanmelden via onze website. **Contributie** particulieren €16, huisgenoten €7, instellingen/bedrijven vanaf €35 p.j. Betalingen NL04 INGB 0004 4314 90 t.n.v. Vereniging Vrienden van de Plantage, Amsterdam.

beslaat maar liefst 26.600 bladzijden en is gevuld met complexe gedachten, losse invallen, dodelijke kritieken, fraaie tekeningen, kortom, met alles wat er zich in het brein van Valéry voltrok op vrijwel ieder denkbaar gebied. Ruim vijftig jaar lang zat hij iedere dag in de vroege ochtenduren achter zijn bureau driftig te pennen in een van zijn uiteindelijk 261 cahiers. Jan Fontijn heeft een aantal van die notities geselecteerd en vertaald. Met name zijn beschouwingen over Poëzie, Literatuur en het Gevoelsleven moet iedere poëziefhebber en iedere dichter gelezen hebben, vindt Jan Fontijn.

Cees van Ede praat met hem.

Na de pauze gaat Jos van Hest in gesprek met Lieke Marsman (1990). Zij is filosoof en een van de meest gelezen en gelauwerde dichters van haar generatie. Op podia als Lowlands en De Nacht van de Poëzie is zij een graag geziene gast. Haar gedichten en essays verschenen onder meer in *De Gids*, *Tirade* en *Vrij*

Nederland. Voor haar debuutbundel *Wat ik mijzelf graag voorhoud* (2010) ontving ze in 2011 maar liefst drie prijzen: C. Buddingh'-Prijz, Lucy B. en C. W. van der Hoogt prijs en Liegend Konijn Debuutprijs. In 2014 verscheen haar tweede dichtbundel *De eerste letter*. Met *Het tegenovergestelde van een mens* maakte Marsman dit jaar haar debuut als prozaschrijver. Op de omslag en titelpagina van dat boek staat de aanduiding 'roman', maar het boek is een fascinerende draaikolk van diverse genres: proza, poëzie en essay. Het gesprek in café Eik en Linde zal vooral gaan over die dichtelijke, filosofische roman, die existentiële vraagstukken zoals klimaatverandering en identiteit trefzeker in beeld brengt. Haar eveneens recent verschenen verzameldichtbundel *Man met hoed* (waarin haar eerste twee bundels zijn opgenomen, aangevuld met nieuwe en met vertaalde gedichten) komt vast ook ter sprake.

Plantagegedicht

MAN MET HOED

*Op een dag zal er een man aan de deur zijn geweest,
die niet vroeg om van God te houden of te denken
aan alle mensen met een hartkwaal die je toch niet kent,
of om van God te houden en te bidden
voor alle mensen zonder eten die je toch niet bent,
of om van God te houden en verder niets want God is alles.*

*Hij zegt dat hij heel lang op zoek was naar het stuk
van de dagen dat je niet meer ziet als ze korter worden,
omdat je niet iets kunt verstoppen voor altijd, de tijd
negeert hij en een nacht blijft uit.*

*Mag hij stampot blijven eten?
Jij zegt dat je hem weer herkent, maar eigenlijk
weet je alleen dat hij komt uit de jaren
waarin de jongens nog Johannes heetten, John
bestond toen alleen maar in films en die films
had je alleen in de stad.*

Als hij zijn hoed afzet ben ik het.

Lieke Marsman

30 NOVEMBER

SOOP-lezing: Ko van Geemert in gesprek met Karel Warmenhoven

Nieuwe Kerkstraat 124

Aanvang 16:30 uur

Toegang gratis (vol is vol)

Na afloop buurtborrel

Ko van Geemert, schrijver, buurtgenoot en oud-voorzitter van de Vereniging Vrienden van de Plantage gaat met een andere bekende buurtgenoot, Karel Warmenhoven, in ge

sprek. Warmenhoven, geen Amsterdammer van geboorte, heeft een groot deel van zijn leven in de Plantage doorgebracht.

Hoe kwam het dat hij met Paul Verberne eigenaar werd van de oudste kroeg uit de Plantage, Café Eik en Linde? En hoe kijkt hij terug op de vele jaren dat hij voorzitter was van de Plantage-Weesperbuurtvereniging? En ja, wat zijn z'n plannen voor een leven zonder het voorzitterschap van die vereniging? Na 30 november zullen we er zeker meer van weten.

5 JANUARI 2018

Rondleiding op de tentoonstelling Kijk Amsterdam

Stadsarchief Amsterdam, Vijzelstraat 32

Aanvang 14:00 uur

Gratis voor leden; aanmelden verplicht via e.wouthuysen@hetnet.nl

Bert Gerlagh, samensteller van *Kijk Amsterdam 1700-1800. De mooiste stadsgezichten*, zal ons meevoeren langs de hoogtepunten van de tentoonstelling. In de 18de eeuw groeide de behoefte om de stad met zijn gebouwen, grachten en pleinen samen met zijn bevolking nauwkeurig te documenteren. Kunstenaars als Jacob Cats, Reinier Vinkeles, H.P. Schouten en Jan de Beijer hebben daar prachtige, vaak zeer gedetailleerd uitgewerkte tekeningen van gemaakt. Nog niet eerder werd er een tentoonstelling gehouden van Amsterdamse topografische kunst uit deze tijd.

De tentoonstellingsruimte is niet bijzonder groot, vandaar dat de rondleiding maar plaats biedt aan een kleine groep belangstellenden. Voor degenen die achter het net vissen: de expositie is goed individueel te bezoeken dankzij uitgebreide tekstuele begeleiding en verhelderende bewegende beelden (de tentoonstelling sluit na zondag 14 januari 2018). Bovendien is er een kloek boek bij verschenen met dezelfde titel als de tentoonstelling.

VAN HET BESTUUR

Jaarvergadering

Ruim 50 leden trotseerden eind september een heuse wolkbreuk en het duizelingwekkende trappenhuis om de jaarvergadering 2017 van de Vrienden bij de Stichting Ondertussen, boven het Holocaustmuseum, te bezoeken.

Omlijst door muziek van Orville Breeveld, met onder meer een vermakelijke ballade over de Plantage, en bezoek aan de ateliers van Ondertussen, werden in hoog tempo de formaliteiten die nu eenmaal bij een vereniging horen, afgewik-

keld. Uitgebreide informatie, zoals de jaarstukken, vindt u op onze website. Hier willen we in ieder geval de mutaties in het bestuur belichten.

Ko van Geemert, oprichter en oud-voorzitter, en **Paul Verberne**, secretaris, traden af onder grote dankzegging voor hun jarenlange inzet. Twee nieuwe leden – beiden langdurig in de Plantage woonachtig – stelden zichzelf voor: **Résalieke Vlieger** gaat zich, naast het reguliere bestuurswerk, vooral richten op de ambitie van de Vereniging om nieuwe activiteiten te ontplooiën en andere doelgroepen te bereiken. **Willem Campschreur** zal de rol van secretaris op zich nemen.

Voorts namen we, eveneens onder dankzegging, afscheid van **Jan Beelen** als lid van de kascommissie. Zijn rol wordt overgenomen door **Rube van Poelgeest**.

Ledenbestand

De Vereniging groeit langzaam, maar gestaag. Het is goed denkbaar dat we in 2018 het vijfhonderdste lid kunnen inschrijven. Dat is echter geen reden om zelfgenoegzaam achterover te leunen; nieuwe leden blijven meer dan welkom. Daarom verzoeken wij degenen bij wie we binnenkort dit bulletin bezorgen, het bijgevoegde extra exemplaar onder de aandacht te brengen van burens, vrienden en bekenden die mogelijk in een lidmaatschap geïnteresseerd zijn. De leden die het bulletin per post ontvangen zullen vanwege de portokosten als altijd maar één exemplaar in de bus krijgen. Zij worden echter ook nadrukkelijk uitgenodigd in eigen kring de voordelen van het lidmaatschap van de Vereniging te verspreiden.

UITGAVE IN EIGEN BEHEER

25 jaar Plantage Poëzie Prijs

Willem Campschreur, de nieuwe secretaris van de Vereniging Vrienden van de Plantage, stelde met groot enthousiasme en doorzettingsvermogen de jubileumbundel ter gelegenheid van de uitreiking van de 25e Plantage Poëzieprijs samen.

Alle voorgaande 25 winnaars zijn erin opgenomen met gedicht, foto en een korte biografie. In bijna alle gevallen zijn ook de kunstwerken afgebeeld die zij als prijs ontvingen. Deze prijzen zijn gemaakt door aan de Plantage gelieerde kunstenaars.

Van de winnaar van dit jaar 2017 is een inlegvel met gedicht bijgevoegd.

De bijzondere vormgeving danken we aan grafisch ontwerper Lies Ros.

Een mooi cadeau (voor leden: € 9,50) voor in de schoen, onder de kerstboom of gewoon lekker voor uzelf.

U bestelt de bundel door een mailtje te sturen naar info@vriendenvandeplantage.nl

OBSERVATIES UIT DE BUURT

Herfstkip

Door Joke van der Wey

Wat een genoegen om door de Plantage te wandelen en te zien hoe prachtig alles verkleurt.

Verval kan zo mooi zijn. In mijn eigen tuin wordt de kleurwedstrijd gewonnen door de wilde wingerd die roder dan rood de miezerigste herfstdag opfleurt. En de brave hortensia's met subtiele aquareltinten waartegen een late geranium zo fraai afsteekt, dank ik voor hun volharding. Om maar niet te spreken van de lieve dahlia's, wat geniet ik van ze. Altijd maar bloeien, terwijl ik 's winters vergeet om hun bollen in een kistje turfmolm te bewaren.

Binnen dat herfstige tuindecor staat mijn oude Wyandotte-kip, een decoratieve kriel met zwart-witte streepjes. Ze lijkt wel opgezet, veel beweging zit er niet meer in. Af en toe valt ze om, maar dan komt ze toch weer op de poten. Ze doezelt urenlang. Een bakje graan voor de snavel? Ze schrikt op; wat is dat ook alweer? Haar vriendin Bruin, een grote Barnevelder, doet het voor. Zo pikken, zie je wel? Het gaat langzaam, maar er gaat toch wel wat naar binnen. Af en toe snij ik een paar rozijnen voor haar in stukjes. Die probeert Bruin te pakken te krijgen, zo ver gaat de vriendschap nu ook weer niet. Wyandotte, die alle tekenen van dementie vertoont, eet nog het liefst samen met duif Piet. Of duif Mien of Kees

of Koba. Wie kippenvoer aanbiedt kan op een flinke duivenpopulatie rekenen, je kunt ze maar het beste als extra huisdieren opvatten.

Als het schemert staat Wyandotte nog steeds onder een struikje te dromen terwijl Bruin vanuit het slaaphok ongerust kakelt dat het nu echt bedtijd is. Alle kippen 's avonds op stok, zo hoort dat. Vindt Bruin. Meestal vindt ze de weg nog wel, vanuit de schemer van haar bewustzijn. En anders wordt het een nachtje kamperen op de tuinbank.

Zou ze de volgende lente nog halen? Oude dames kunnen heel taai zijn. Ouwe kippen ook, te taai zelfs voor de soep. Of volgt ze de gang van het jaar en houdt ze het voor gezien als het winter wordt? Als het zover is begraven we haar tussen de bessenstruikjes. Met rozijnen als grafgift.

Tekening door Joan Blaisse